

AIDAI

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išeina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekviena diena, išskyrus šventadienius, prieš piet.
„Aidus“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktoriai: Jonas Pauperas ir Balys Vyliandras. Adresas: München 27, Lamontstr. 21.

D I E N O S I N F O R M A C I J A

Münchenas Pirmadienis, 1946.II.25 d. /III metai/ Nr. 45 /82/

ANGLIJA NORĖTŲ ŽINOTI SOVIETŲ POLITINIUS TIKSLUS

Londonas. Euv.konservatorių kabineto ministras Mac Millan ž. Rumuose pareikalavo ištirti, ar Sovietai siekia užvaldyti pasaulį. Stebėdamas diplomatinę veiklą per paskutines keturias savaites Mac Millan pareiškė, kad Sovietų spaudimas į Viduržemio ir Viduriniųjų Rytų kraštus esąs nukreiptas prieš pripažintus britų interesus. Jis norėtų žinoti, kas slėpi už šių sovietišku priemonių? Ar tai esanti sovietinės politikos manifestacija, kuria ir Caristinė Rusija 19 amžinyje gąsdino tautas? Gal būt ne vienas iš paminėtų motyvų nėra tikras, pasakė Mac Millanas, kuriais sovietai veda savo politiką, bet gyvybiškai svarbu ir mums ir viso pasaulio ateičiai žinoti tiesą, kad išvengtume gresiančios nelaimės. Tinka ar netinka, vis dėlto pasilieka faktas, kad pasaulis pasidalina į du blokus.

RUSIJAI NEREIKALINGOS ŽINIOS APIE ATOMINĘ ENERGIJĄ

Londonas /AP/. Oficialiame Maskvos radijo pranešime Rusija pripažino, jog Kanados piliečiai suteikė „kai kurių slapto pobūdžio informacijų“ Sovietų karo atlaše Ottavoje.

Pranešime tvirtinama, kad tos informacijos Sovietų vyriausybei nebuvo reikalingos dėl to, kad Sovietų Sąjunga yra pasiekusi aukštesnių technikos laimėjimų. Taigi esą visiškai juokinga tvirtinti, kad tokių nereikšmingų slapto žinių perdavimas galėtų sudaryti bet kokią pavojų Kanados saugumui. Nežiūrint į tai, kaip tik Sovietų vyriausybė sužinojo apie šį įvykį, ji atšaukė iš Kanados savo karo atlaše dėl neleistinos jo veiklos.

Tame pačiame pareiškime Sovietų vyriausybė rado reikalinga at-

kreipti dėmesį į prieš Sovietų Sąjungą nukreiptą priešišką kampaniją, kurią pradėjo Kanados spauda ir radijas dėl Kanados vyriausybės paskelbto pareiškimo.

Nežiūrint beprasmių aplinkybių, kurios iššaukė Kanados vyriausybės vasario 15 d. pareiškimą, priešsovietinę kampaniją esanti remiama daugelio Kanados valdžios organų. Kas dar blogiau, kad Kanados vyriausybės pozicija padrasina spaudos ir radijo kampaniją. Esą nuostabu, kad Kanados vyriausybė vasario 15 d. paskelbė savo pareiškimą, užuot pareikalavus prieš tai paaiškinimo iš Sovietų vyriausybės, kaip turėtų būti elgiamasi tarp valstybių, turinčių normalius tarpusavio santykius.

Kadangi Kanados vyriausybė nerado reikalo kreiptis į Sovietų vyriausybę paaiškinimams gauti, reikia pripažinti, jog ji turėjo kitų tikslų, nieko bendra neturinčių su Kanados saugumu. Tenka pripažinti, sakoma Sovietų pareiškime, kad minėta nevaržoma priešsovietinė kampanija buvo Kanados vyriausybės suplanuota. Ji siekia politiškai pakenkti Sovietų Sąjungai.

SANTYKIAI SU SOVIETŲ SĄJUNGA VIII

Šie didžiųjų valstybių pasiruošimai karui gali būti nukreipti tik vienu prieš kitas. Jos veidmainiškai juokiasi iš San Francisko chartos, kurio pagrindinė mintis yra didžiųjų valstybių vienybė.

Dėl draugystės su Sovietų Sąjunga ir dėl to, kad didžiųjų valstybių teorija būtų panaudota vairu į taiką, bet ne į didybę, tarkimės dabar su Sovietų Sąjunga dėl nusiginklavimo.

Jeigu mums pavyks išspręsti sferų problemą ir ginklavimosi rungtynių problemą, tada duokime Sovietų Sąjungai tai, ko jai skaudžiausiai reikia: Amerikos pagelbą sugriauto

krašto atstatymui. Aš sakau, „jeigu“, nes argi nebūtų bloga siųsti irankius, ir mašinas, ir elektros generatorius, ir geležinkelio reikmenis, ir cheminės pramonės aparatus Sovietų Sąjungai, kad sustiprintume Sovietų Sąjungos pajėgumą siekti daugiau sferų ir turėti daugiau ginklų ir kariuomenės? Ar nebūtų bloga patiems Sąjungininkams renti vieniems kitus ir padaryti kitiems dar baisesnius ir pavojingesnius.

Eikime taikos keliu ir tada ne-ribotai pagelbėkime vieni kitiems.

Kad galėtume saugiai žengti taikos keliu, kiek galint geriau išnaudokime visų tautų San Francisko iškurtos Sąjunginių Tautų organizacijos suvažiavimus. Visuotiniai posėdžiai turėtų nemutrūkstamai vykti visą laiką.

San Francisko Charta numato, kad STO „aukštieji rūmai“ - Saugumo Taryba, penkių didžiųjų valstybių dominuojama, funkcionuotų visą laiką. Visuotinis suvažiavimas numatytas tik vieną kartą į metus. Bet ji leidžia „specialias sesijas“, jeigu narių dauguma to pageidauja. Tegu dauguma to pageidauja, kad ir visuotinis suvažiavimas, kaip ir Saugumo Taryba, funkcionuotų be pertraukos.

Saugumo Taryba savyje apima visas stambiausias faktines pasaulio pajėgas. Tačiau tik visuotinis suvažiavimas gali atstovauti pasaulio sąžinei. Visuotinis suvažiavimas su savo diskusijomis ir debatais gali pakreipti pasaulio galvą ir įnešti šviesos į nesutarimus, kurie iki tol po visų didžiųjų karų išskirdavo didžiąsias valstybes. Jis padės Sovietų Sąjungai, JAV valstybėms, Britanijai, Prancūzijai, Kinijai patarnauti visam pasauliui. Tegu visuotinis suvažiavimas pasidaro pasaulio nuomonės teismu ir viešuma. Tegu JAV valstybės, jeigu jos dar tiki, kad visi žmonės yra gimę laisvi ir lygūs, padeda visuotiniam suvažiavimui tai atlikti.

Sovietų Sąjunga potencialiai yra visų valstybių didžiausia. Jos svariai išlyginti nedarykime jokių kombinacijų prieš ją su kitomis valstybėmis. Vienintelė jėga pusiausvyra, kuriai JAV valstybės turėtų priklausyti, tai pusiausvyra visų žmonių prieš didybės ekscesus.

Aš pradėjau šį straipsnį pareikšdamas nusistatymą prieš tarptautinį sentimentalizmą. Aš baigiu pasisakydamas už tarptautinę brolybę. Aš čia neatsisakau aukščiau pareikštos nuomonės. Sentimentalizmas užsibaigia svajonėmis. Broliškumas tampa brolišku tik realios teisės keliu. Mūsų santykiuose su Sovietų Sąjunga ar su kita kuria užsienio valstybe, aš sakau - Dieve duok mums tinkamai suderinti šventą idealizmą su ciniškąja viešąja nuomone. Tai drauge sujungus, gali mums duoti taiką.

TRUMPOS ŽINIOS

- Maskva. Mongolijos min. pirm. atvyko į Maskvą. Jį priėmė Stalinas.

- Maskva. Irano ministras pirmininkas, kurį šiuo metu veda pasitarimus Maskvoje, padėjo vainiką Lenino mauzolėjuje.

- Frankfurtas. Mac Narney pareiškė, kad netiesia, jog pabaltiečiai busią gražinti į savo tėvynę. Svetimšalių stovyklose busią išlaikomi ir tie pabaltiečiai, kurie ir savo noru yra atvykę į Vokietiją, išskyrus tik nacių bendradarbius.

- Londonas. Bevinas Ž. Rūmuose pareiškė, kad britų vyriausybė esanti susirūpinusi sovietų vedamu nervų karu prieš Turkiją.

- Londonas. Attlee dėl padėties Indijoje pasakė, kad Indijoje pakankamai esą karinių pajėgų, kurios bet kokius neramumus gali nugalėti. Įvykiai su Indijos laivynu yra apgailėtini. Tikimės, kad protas pagaliau nugalės.

- Bombėjus. Penktadienį riaušės tebevyko toliau. Bombėje žuvo 18 asmenų ir sužeista 250. Penktadienį čia atvyko britų tankų daliniai. Po artilerijos apšaudymo viena indų korvetė pasidavė.

- Paryžius. Užs. reikalų ministras Bidault pareiškė, kad gegužės 1 d. numatytoji taikos konferencija teks atidėti vėlesniam laikui, nes su Italija taikos sutarties projekto sudarymas mažai pažengęs į priekį.

- Kairas. Egipte vykę neramumai pasibaigė. Visi Egipto laikraščiai riaušių kėlėjus pasmerkė.